



ako bi se samo na trud gledalo, morali bi učitelji na selu bolje platiti nego oni u gradu; jer učitelj na ladanju dobiva obično djecu nimalo pripravnu za školu, a uz to imaju mnogo više djece učitelji na ladanju nego li oni u gradu. Sam [sam] često na ladanju našao školu, gdje je učitelj imao po 150–180, čak i 200 djece, a nema učitelja u gradu, koji bi koso više od 80 djece. Osim toga učitelj na ladanju ima u najviše slučajeva djecu iz svih školskih godina, od 6–12 god. pa je to mnogo veća muka podučavati, nego u gradu, gdje učitelj ima obično samo jednu ili najviše 2 školske godine.

Sve su to razlozi, radi kojih bi se učitelji na ladanju morali više nagraditi, dačim zakon učitelje u gradu bolje plaća nego na ladanju. Reći će se, da je u gradu sve skupljije. Ali to ne stoji, s i kad bi tako bilo, ne bi to imalo biti odlučno. Većinu stvari treba i ladanjski učitelj napaviti u gradu, te mora ili ići u grad, te drapati cipele, ili se voziti, te platiti sam ili platiti komu, da mu potrebne stvari donese ili priveze. K tomu ima učitelj u gradu jestinju zgodu, da bolje uzgoji djecu, a ima pri ruci i lječnika, što sve nemu učitelj na ladanju. Pravedno bi dakle bilo, da se barem izjednače u plaći, ako se već, neće one na ladanju bolje platiti.

Imalo bi nadalje nestati razlike u plaći između učitelja u istom mjestu, pa izmed učitelji u učiteljica, jer i ženske moraju proći iste nauke, kao i muški: od 14–15 god. u pripravnici, od 15–19. u učiteljicu; moraju činiti iste ispite zrelosti, biti 2 god. u praksi, čini zatim ispit sposobljenja i truditi se kao i učitelji, dapače i vise, jer učiteljice imaju uz to i ručni rad, što učitelji nemaju. Nema dakle razloga, zašto bi se manje plaćalo učiteljima, nego li učiteljima; ta n. pr. i ženski doktori — gdje ih ima — nisu slabije honorirani od svojih muških kolega.

Nadalje imao bi svakako odpasti onaj nedostojni naziv „podučitelj“ i „podučiteljica“, jer i takav uči djecu kao i drugi učitelji, pa je za njega ponizujuće, ako mu se ne dade ni naslov učitelja. Moglo bi se učiniti, po Vašem, makar i četvrti razred, ali treba svakako izostaviti tu riječ i postaviti „učitelj“ i „učiteljica“.

Radi svih tih razloga predlažem, da se § 23. zakona od 9. oktobra 1901. br. 35. zak. i naredbenog lista za Primorje, proprijetari i da glasi ovako: „Godišnja plaća učitelji u učiteljica javnih pačkih škola ustanovljuje se na 1200 kruna, koje se imaju platiti odmah posle zadobijenja ispitova usposobljenja.“

Učitelji i učiteljice pučkih škola grada Pule dobivati će osobni službовни doplatak od 200 kruna, neuračunivih u mirovinu. Namjenski učitelji i učiteljice, providjeni ispitom zrelosti, dobivaju događaju platu od 900 kruna.

Razlike bi dakle bila nakon promjene samo ta, da bi usposobljeni učitelji imali veću plaću od namjenskih, a ne bi bilo pojedinih razreda i plaća bi rasla po službenim godinah odnosno petgodišnjih doplatcih.

Premda tomu imao bi otpasti §. 26. a 25. imao bi glasiti ovako:

„Plate učitelja i učiteljica gradjanskih škola ustanovljuju se na kruna 1600.“  
(Nastaviti će se)

## Iz carevinskoga vjeća.

Beč 17. novembra 1904. Već se više vremena nije zasjedanje carevinskoga vjeća otvorilo u takovoj naptosti kako ovoga puta. Skoro sve stranke ili njihovi predstavnici bili su dan dva prije na okupu ovdje da se pogovore o političkom stanju i o svojem držanju i sa ostalimi strankama i prema vlasti. Između slavenke sveze, koju sačinjavaju poglavito Hrvati i Slovenci, i između mladoceskoga kluba obstoje najbolji odno-

šaji, sloneći na međusobnom ugovoru. Jedni i drugi smatraju, kako se iz svega vidi, da se kod vlasti nisu zbilj nikakve promjene koje bi ujim dale povodu da promjene svoju takтиku. Rekonstrukciju ministarstva smatraju kao oslabljelost položaja Koerbera, koj hoće da se tim, neće imenovanjem Rande ministrom českim i Buquoya ministrom poljoprivrede, dalje uzdrži. Između Mlađe dočeka s jedne i českih agraraca i českih radikalih s druge strane obstoji doista njeka papetost, al tu će nastojati izgladiti, kao posrednici Hrvati i Slovenci. Uz rečeno, nade je, ići će u glavnem i rusinski klub, sada pojaćan. Poljaci poslije smrti Jaworskoga, a pod vodstvom Džiduškog, bit će stalno pristupljuti ostalim Slavenom, a manje, u svem i svačem, biti odani vlasti. Odbor združenih Njemača, kao i Njemci u običe, nije već odan Koerberu kako bi bješe. Usljed českih i poljskih paralela na učiteljistih u Šleziji, uslijed imenovanja novih ministara i uslijed ustrojenja pravne fakultete u Innsbrucku i tamošnjih dogadjaja, rečeni odbor njemačkih stranaka neima već pouzdanja u Koerbera, sumnja u njite čeka razjašnjenja. A i nečekajući hoće svakako da se talijanska fakulteta premjesti. Ne kažu samo, jer nini sami ne znaju kamo bi, nit su složni u tom. Talijani hoće dakako da se talijanska fakulteta premjesti u Tret. Radi dogodjaja u Innsbrucku i oni su razdrženi. A radi tih dogadjaja nisu tako složni sa Njemicima, bar sa svimi ne, kako to obično bivaju. Nit sa Slaveni ne mogu biti u najboljih odnosa, i to krivnjom svojom, jer su proti Slavenom na jugu gorji, nego li Njemci proti njim.

U prvoj sjednici, danas, bile su pune koli zastupničke klupe, toliko galerije. Evo kako je tekla ta sjednica: Koerber uljezavši u parlament bio je formuio obećanja sa strane predsjedništva njemački za prve, hrvatski za drugoge, i prvi je njemački i drugi hrvatski položio obećanje. Dulibić pridružio se je državopravnoj ogradi koju su učinili zastupnici Hrvati Dalmacije na početku ove periode, kao

predsjednik grof Vetter, otvorivši sjednicu, najprije se je sjetio premjuna zastupnika: Poljaka Jaworskoga, Njemača Posche, Hrvata Šupuka i Talijana Aquaroli. Nadujše je pjevao slavu Jaworskemu.

Pošto su prvi put unišli u saboru, interpelaciju, kojom ga pita, je li voljan dači talijanskim djakom iz Primorja i Trentina i Dalmacije, koji su svršili svoje nauke na sveučilištih kraljevstva Italije, one pogodnosti, koje je dao hrvatskim djakom iz Dalmacije i Istru, koji svrše nauke na sveučilištu u Zagrebu.

Zast. W. Wolf podao je prešni predlog za ukinuće ministerijalnih naredaba tičućih se upravo pogodnosti danih hrvatskim djakom iz Dalmacije i Istru, koji su svršili nauke u Zagrebu.

U to se u parlamentu razpravlja, skoro bez ikakvog interesa, paži se na ono, što se iza kulisa radi. Zna se, da su danas bili kod ministra-predsjednika predstavnici njemačkih stranaka puno tri ure. Hteli su razjašnjenja glede Innsbruka i Tješnjave, ali reći bi, da se nisu s njime zadovoljili. Govorili su o programu rada u parlamentu, al ni tu nisu ništa dosegli. Prenešli su dalje pogovore na utorku.

Ministar-predsjednik Koerber držao je svoj politički govor. Dovikivali su mu njeki Njemci. Na njemu državost Wolfovog odgovorija je i Koerber državio — kad da bi htio slediti svoga kolegu u Magariji, Tisu.

Citalo se je podneske, množinu prešnih i drugih predloga, interpellacija i molba. Među prešnim predloži je takodjer onaj zast. Spinčića za podrpu u biederu u Istri.

Na predlog zast. bar. Malfatti-a bilo je jednoglasno prihvaćeno da se otvori razprava o govoru Koerberu. I započela se je odmah.

Prvi je govorio zastupnik Innsbrucka

i famošnji podnačelnik dr. Erler. Napadao je jako talijanske djake i odustio izobrazene. Talijane što se uzimaju za one djake zlikovice.

Napadaje njamešnika, tiroličkoga ministra bogoslovja i nastave Hartla, ministra-predsjednika Koerbera, te i vojsku. Govorio je kakva dva sata,

imaо je nješto vitceva (Šale), al bio je često u svojih izražajih ogavan. Odgovarao je neposredno Koerber. Njegov govor učinio je utisak kao da je advokat talijanskih djaka i Talijana u običe proti njemačkoj običinskoj upravi u Innsbruku. Valjda je to učinio da se dobriga susjedi i saveznici Italiji. Njemci su mu s toga grdo dovikivali.

Iza toga bila je sjednica zaključena.

Beč, 19. novembra 1904.

Razprava o izjavi ministra-predsjednika vodi se dalje. Danas su govorili njemački liberalac dr. Demel, Njemci pučke stranke Erler, Drepler, Svenjemac Lindner i Talijan Tambosi.

Dr. Demel govorio je proti poljskoj paraleli na učiteljistu u Tješnju i proti českoj na onom u Opavi. Te paralele otvorila je početkom ove školske godine vlast, eda se iznijene ugođajoli poljski i česki učitelji za Šleziju, u kojoj je više Poljaka i Čeha nego li Njemača. Učinila je to kasno i je ipak učinila. Da je to učinilo prije 20, 30 godina, nitko se nebi bio protivio. Sad, kad su se Njemci naučili gospodariti svim i svuda, protive se oni najodlučnije i priete ulicom, ako se mirno neodstrani one paralele. Tako misli Demel i tako misle i ostali govornici Njemci, i u slezkom i u innsbruckom pitanju.

Talijan Tambosi govorio je samo ob ovom poslijednjem, braneć Talijane a privarajući Njemcem Innsbrucka.

Osim recenih govorio je i Pernerstorfer. Čudio se je zgraužanju podpredsjednika Kaisera i ministra-predsjednika nad njegovim govorom. On nije govorio proti vlastaru, što nebi učinio već radi ljudskih obzira. Izričao je svoj sud o postupku članova vladajuće kuće, a to nebi smjelo biti zabranjeno.

Zastupnik Malfatti postavio je još 17. t. m. na ministra bogoslovja i nastave interpellaciju, kojom ga pita, je li voljan dači talijanskim djakom iz Primorja i Trentina i Dalmacije, koji su svršili svoje nauke na sveučilištih kraljevstva Italije, one pogodnosti, koje je dao hrvatskim djakom iz Dalmacije i Istru, koji svrše nauke na sveučilištu u Zagrebu.

Zast. W. Wolf podao je prešni predlog za ukinuće ministerijalnih naredaba tičućih se upravo pogodnosti danih hrvatskim djakom iz Dalmacije i Istru, koji su svršili nauke u Zagrebu.

U to se u parlamentu razpravlja, skoro bez ikakvog interesa, paži se na ono, što se iza kulisa radi. Zna se, da su danas bili kod ministra-predsjednika predstavnici njemačkih stranaka puno tri ure. Hteli su razjašnjenja glede Innsbruka i Tješnjave, ali reći bi, da se nisu s njime zadovoljili. Govorili su o programu rada u parlamentu, al ni tu nisu ništa dosegli. Prenešli su dalje pogovore na utorku.

XVI. glavna skupština  
Bratovčine hrvatskih ljudi u Istri,  
država u Kastvu dne 29. rujna 1904.

U 3 rata poslije podne otvori društveni podpredsjednik g. Vjekoslav Spinčić skupština se slijedećim po prilici nagovorom: „Gospodo i braće! Konstatiram, da nas imaju dovoljan broj prisutnih i to, sa žalostu moram spomenuti, jedva dovoljan broj, da možemo obdržavati skupštinu.

U ime društvenog predsjednika gosp. Mijo Luginje, koji je teškom bolescu zapriječen predsjedati današnjoj skupštini; ja vas najsrđačnije pozdravljam. Mi svi za-

limo, što nemamo u svojoj sredini milo predsjednika, komu želimo da nam čim prije održavi. Predlažem, da se odabere izaslanstvo, od trojice članova, koje će mu na domu izručiti našu želje i pozdrave.

Gospodo! Kad su Bratovčine preje 30 godine ustrojili sve mladji ljudi pod okriljem tadašnjeg župnika-dekanu kastavskog, sada pokojnog Vjekoslava Vlaša, nadali su se boljem uspjehu nakon tolikog godina obstanka. U prvom se je zanoru održao radostno pozdravljalno ustrojenje tog dobrovornog društva, svakodneve se je prikupljalo članova i sabralo prinose. Danas, nakon 30 godina obstanka, Bratovčine nam je nekako ostarila, to kaže činjenica, što imade uvek manji broj članova. Od tada promjenile su se donekle i okolnosti i stvarno uplivali na napredak Bratovčine. Ustrojila su se nova društva, naime Družba sv. Cirila i Metoda i Dječko potporne društvo, koje rade složno sa Bratovčinom oko napredak hrvatskog naroda u Istri, te jer su mladci od Bratovčine i kiepka razvoju, nije čudo, da su povukla na se da rezljivost hrvatskog rodoljublja. Nu Bratovčine ima donekle svoju posebnu zadaću i zato moramo gledati i nastojati ne samo da obstoji, nego takodjer da još napreduje, te uzmoguće izdajšnje poduprijeti djece na srednjih i visokih školah.

Zatim one koji nemare za ovo dobrovorno društvo, premda bi duži bili radi zahtvalnosti sjetili se ga, a vama gospodo, koji ste se potrudili doći na danasnu skupštinu, kao i svim dobročiniteljima i dјorovaljeljima Bratovčine najdražnije zahvaljujem.

Otvaram skupštinu i pozivam gospodnjika, da protišta svoje izvješće.

Tajnik protišta u cijelosti svoje izvješće kako sledi:

Slavna skupština!

Prije nego li u kratko očitam rad odbora Bratovčine u minuloj godini, dužnost mi je sjetiti se pokojnog Nikole popa Butkovića ravnatelja pučke škole u Kastvu, koji je bio odbornikom Bratovčine kroz punih 17 godina, i kao takav vrlo se zanimalo za napredak Bratovčine. Zaista govorim iz srca svih vas, ako predložim, da se pokojniku uvrsti u zapisnik hrvatskog uživkinje: Slava mul!

Tekom ove upravne godine držao je odbor 3 sjednice, u kojih je vičao i razpravljao o različitim društvenim poslovima. Prvu sjednicu držao je odmah iza glavne skupštine 16. oktobra 1903. u svrhu konstituiranja, drugu 11. maja 1904. radi razpisne natječaje na potporu i da odluči koje korake valja poduzeti proti nemarnim članom, a treću dne 16. junija 1904. da odluci potpore. Društveni prihod bio je i ove godine vrlo loš. Članarine unišlo je u svemu 55 K; darovi u različitim prigodama podigli su iznose 352 K; darovi dobre ruke prigodom nove godine 149 K a kamati društvenih glavnica 259 K. U svemu dakle dinislo je u bjagajnu 815 K.

Od društava i pojedinaca, koji se tekom ove upravne godine sjetili Bratovčine svojom darežljivom rukom, spominjem sledeće: Blagopokojni Dinko Murškardin, župnik u Stivanu (Čres) očatio je Bratovčine oporučio 200 K. Jedan potestni građanin iz Kastva, koji neće da bude imenovan darovao je 200 K, na roditeljovo želje, da se ih razdieli među siromašne djece Kastavce. — Presvjetli g. Dr. Dinko Vitezić mjesto vienca na odar svomu bratu pok. Luku darovao je 20 K. Prigodom smrti pok. Nikole Butkovića ravnatelja pučke škole u Kastvu, darovala je občina Kastav 40 K. monsignor Vinko Zamlić 5 K, veleu. gosp. Vjekoslav Spinčić 5 K i g. Miroslav Grosman 5 K. — Prigodom smrti pok. Vinko Marjanovića, ravnatelja obč. uređaja u Kastvu, darovala je hrvatska Čitaonica u Kastvu 20 K, a g. Vjekoslav Spinčić 10 K. — Prigodom dolaska novog župnika-dekanu velečastnog gosp. Antonu Ellneru u Kastav darovali su: gosp. Vinko Zamlić 10 K i gosp. Mijo Luginje 5 K.

Prigodom nove godine, u ime dobra ruke darovali su Bratovšćini, g. Vjekoslav Spinčić 50 K., Fran Mateječić c. kr. zemaljski školski nadzornik, dr. Dinko Tričajnić, odvjetnik u Pazinu, dr. Mata Tričajnić, odvjetnik u Voloskom, dr. Konrad Janežić, odvjetnik u Voloskom, dr. Andrija Stinger, odvjetnik u Voloskom, svaki po 10 K. Dr. Dinko Vitezović 6 K., Viktor Tomičić, dr. Josip Postić, Kazimir Jelusić, Ivo pop Sefanutti i Miroslav Grosman po 5 kruna.

Smrta ovdje navedenim i ostalim neimenovanim darovateljem, koji su se većom ili manjom svotom sjetili Bratovšćine, budi ovdje izrečena najsrdačnija hvala.

Kako je već prije spomenuto nije prihod Bratovšćine bio povoljan ove upravne godine. Godišnji prinosi članarine i drugi različiti darovi bili su neznatni barem do konca marta, a od privatnih dužnika nije se moglo utjerati dospijele kamate.

Doslo je doba da se razpiše natječaj na podpore, a blagajna Bratovšćine nije razpolagala nego li su par stotina kruna. Radi toga ne mogao je odbor da u navedeno doba razpiše natječaj za podpore, nego je radnje počekao, dok se stanje blagajne ne poboljša.

U sjednici 11. maja odlučio je odbor napokon da se natječaj razpiše i da se razdieli svu razpoloživu svotu u blagajni, a dječkom pripomoćnom društvu u Pazinu, da se dade za podporu kamata: svih onih glavnica, koje su imao uložene. U natječaju spomenuto se je, da Bratovšćina može podijeliti samo 600 K. i zato neka mole od srođimašnih samo najsrdačniji daci, osim osiši gimnazije pažinske kojima Bratovšćina pašaslu daje kroz "Dječko pripomoćno društvo" u Pazinu.

Pošto je odbor uvidio, da neredovito i nemalo plaćanje kamata od strane privatnih dužnika otčječava i sprječava, dače kako se je ove godine dogodilo, upravo onemoćuje državljeno redovito djelovanje, odlučio je odbor u istoj sjednici, da se bez obzira izruče odvjetniku svim nemarui dužnicim i da se od njih utjera kamate glavnici. To je odmah također izvršeno bilo.

Uslijed razpisa natječaja na podpore Bratovšćine prispjelo je odboru 39 moliba. Podporu molilo je 12 sveučilišnih djaka, 24 gimnazijalaca i 3 učenika c. kr. privavnice u Kastvu.

U svojoj sjednici dne 16. juna, o. g. odlučio je odbor nakon zalog, izpitivanja i slijedeće podpore:

- A.) Sveučilišnim djakom:
- 1.) I. R. (Trst—Beč) . . . . . K. 60—
  - 2.) G. J. (Srdoci—Beč) . . . . . 40—
  - 3.) P. D. (Baska—Zagreb) . . . . . 50—
  - 4.) B. N. (Punat—Zagreb) . . . . . 50—
  - 5.) V. F. (Vrbnik—Zagreb) . . . . . 50—
  - 6.) M. A. (Punat—Zagreb) . . . . . 05—
  - 7.) Ž. J. (Omišalj—Zagreb) . . . . . 50—
  - 8.) K. A. (Dubravica—Zagreb) . . . . . 50—
  - 9.) P. P. (Vrbnik—Beč) . . . . . 50—
- Ukupno . . . . . K. 450—

B.) Gimnazijalcima:

- 1.) J. K. (Kastav—Sušak) . . . . . K. 30—
  - 2.) S. J. (Varaždin—Sušak) . . . . . 40—
  - 3.) V. D. (Stivanić—Sušak) . . . . . 25—
  - 4.) Ru. Sz. (Pula—Sušak) . . . . . 25—
  - 5.) G. J. (Guršići—Sušak) . . . . . 25—
  - 6.) M. D. (Pazin—Sušak) . . . . . 40—
  - 7.) R. R. (Pula—Pula) . . . . . 40—
  - 8.) J. M. (Mošćenice—Sušak) . . . . . 25—
  - 9.) A. P. (Omišalj—Sušak) . . . . . 20—
  - 10.) Ž. J. (Vrparinac—Sušak) . . . . . 30—
  - 11.) V. D. (Kastav—Zagreb) . . . . . 30—
- Ukupno . . . . . K. 330—

C.) Učenikom c. kr. pripavnice:

- 1.) G. V. (Srdoci—Kastav) . . . . . K. 20—
  - 2.) R. J. (Vodica—Kastav) . . . . . 20—
  - 3.) P. O. (Kastav—Kastav) . . . . . 20—
- Ukupno . . . . . K. 60—

Svega ukupno podijeljeno je, dakle 840 kruna, a odbor je to mogao bez da tiče glavnici, jer je medjutim prispjeo dar onog neimpostoranog počasnog građanina Kastavskog iznosu od 200 kruna...

Osim toga podijelila je Bratovšćina blagajnikom g. Miroslavu Grosmanu a taj-dječkom pripomoćnom društvu u Pazinu niku g. Mata Šepiću.

Novi podpredsjednik zauzima svoje mjesto, te se zahvaljuje na izkazanom povjerenju vezao povratiti u iznosu od 120 "kruna"; obetaje u ime svoje i ostalih odbornika, ukupno dakle razdielila je Bratovšćina, u potpore 1752 kruna 59 helera.

Od svog postanka do danas razdielila je Bratovšćina u podpore 26193 K. 94 h. Cielokupna glavnica Bratovšćine iznosi danas 27301 K. 65 h. i prema tomu ustanjila se je ove upravne godine za 143 K. 19 h., jer je odbor činio brisati nekoje neutjerive tražbine.

Skupština prima ovo izvješće doznanja, na što predsjednik pozove gosp. blagajniku da podade izvješće o gospodarenju sa družvenim imetkom ove upravne godine.

Ovaj izvješće kako sledi:

a.) **Gospodarenje**

blagajnom društvu, Bratovšćine hrv. ljudi u Istri\* od 16. Oktobra 1903. do 29. Septembra 1904:

a.) Prihod:	
Godišnjih prinosa uniošlo je . . . . .	K 55.40
U ime darova primilo se . . . . .	352.—
Kao "dobru ruku" pridrom promjenje godine . . . . .	149.—
Interesi primljeni iznosa su . . . . .	259.—
Povraćeni . . . . .	68.61
Dugnici u posjilnicima u Kopru, Pazinu i Puli . . . . .	793.59
Ostatak blagajne od dne 15. Oktobra 1903. . . . .	213.22
Iznasa ukupna svota prihoda K 1920.82	

b.) Razvod:	
Redoviti podpora podijelilo se K . . . . .	840.—
Dječkom pripomoćnom društu u Pazinu kamo godišnju podporu dalo se . . . . .	793.59
Uzvijimo se jednoj stranki . . . . .	120.—
Za biljege, poštarinu, pisarničke potreboće i drugo potrebito . . . . .	25.70
Iznasa ukupni potrosak K 1779.29	

Od ukupne svote prihoda u iznosu od . . . . .	K 1920.82
Odibiv ukupni potrosak u iznosu od . . . . .	K 1779.29
Preostaje gotovine u blagajni K 141.68 (stotina četrdeset i jedna K 53 p.)	

b.) Stanje imovine	
društva, Bratovšćine hrv. ljudi u Istri* u Kostvu dne 29. Septembra 1904.	
U posjilnicama i sledianicama ima uloženih . . . . .	K 12910.12
U privatnim zadužnicama . . . . .	6460.—
U državnim obveznicama, dionicima i akcijama . . . . .	6180.—
U zaostalim interesima, vredno- sti družvenih strvari . . . . .	1751.53
Iznasa ukupna svota imovine K 27301.65	

Prema proglogodisnjoj ukupnoj svoti imovine od . . . . .	K 27444.84
Odbiv ovogodisnji ukupni iznos	27301.65
Umanjila su svota imovine za K 143.19 (sto četrdeset i tri K 19 p.)	
Kastav 29. Septembra 1904.	

M. Grosman,  
blagajnik

Odber, koji je pregleđao društvene račune, izjavljuje da je iste našao u podpunom redu, zato predlaže da skupština blagajniku i cijelom upravnom odboru podieli absolvitorij, a blagajniku napose izraziti poziciju za revnu i uredno vodjenje knjiga.

Skupština prima taj predlog.

Predsjednik navavlja, da je na redu biranje novog upravnog odbora.

Skupština si izabire predsjednikom jednoglasno dodatakanjem predsjednika velefašnog gosp. Mije Laginju, a isto tako i dosadanje sve odbornike, a mjesto po kojnj. N. Butković izabran je velefašni gosp. Anton Ellner, župnik-dekan kastavski.

Premda tomu sačinjavaju odbor osim predsjednika još slijedeća gosp.: Vjekoslav

Spinčić, Vjeko Zanlić, Anton Ellner, Frane Dukić, Miroslav Grosman i Mata Segić.

Odbor se je medjutim konstituirao i izabrao predsjednikom g. Antuna Ellera

te se sada nalazi u danskim vodama u zališu Skagen, dok je već jedan ruski križar Vigo (Spanjolska) da dostigne ostalu eskadrę. Uspje li Rusima održati se u Port-Arturu, dok stigne baltička eskadra (koncem januara buduće godine), tad će položaj na ratisti zadobiti posve drugo lice i Japanci bit će u velikoj neprilici radi obskrbljivanja vojske živežom i municijom te kod izcrevanja svojih čet, posto japanska flota je znatno oslabljena i dosta osetljiva dugim ratovanjem.

Dotećemo, što će nam vrieme doneti.

## Franina i Jurina.



Fr. Kako su Jurino talijanski deputati vađete dali 10.000 krun za "Legu" a nam nedaju ni krajcar za naše škole? Jur. Jako lako, za imaju u rukah suknje i škare.

Fr. Ali onda je i naši beći.

Jur. Da bi tako ne!

Fr. Pak će se s našimi beći našu decu potalijančevati?

Jur. Da bi tako ne!

Fr. A ki je tomu krov?

Jur. Sami, ki dajemo vuku ovce past.

## Sjećajte se "Družbe sv. Cirila i Metoda" za Istru

## Pogled po Primorju.

### Puljsko-rovinjski kotar:

Odlikovanje. Župnik mornarice u Puli, preć. gosp. dr. Paval Ufeđniček dobio je od sv. Oca čest apostolskog protonotara poslavicom, da nosi biskupska obilježja (mitru, pastirske štapi itd.). Čestitamo!

Javna skupština. U nedjelju posjeće podne imali su pekarski pomoćnici u kazalištu juvnu skupštini da prosvjeduju proti jednom pekarskom obrtniku, što drži u svojoj pekarnici same manučenike i što se nedrži propisanog radnog sata. Nu tu se govorilo više o svemu i svačemu nego li o predmetu, radi kojega je bio komicić sazvan. Istaknuto je opeta Rade Mudrić, koji je i tu istresao konfuziju svojih misli i riječi. Komicić je napokon bio od policijskog povjerenika raspušten, radi žestokih napadaja na vladu i ministra Koerbera.

Sve je svršilo običnim uličnim deranjem dječjučiye po gradu kojom prilikom je policija uhapsila R. Mudrića, pekara, E. Fano, trgovca i C. Buttignoni, stolaru.

### Novi zapovjednik mornarice u Puli.

Njeg. Preuzvišenost zapovjednik mornarice grof Montecuccoli prispije je u ultar predpodne u Pulu na jahti "Pelikan" na službeno pregledavanje posade. Dolazak ratnog broda "Aspern".

Uutorak je sada stanje u Port-Arturu.

Oko Mukdena bije se žestoki boji s to-

povima, te su do sad navale Japanaca od Rusi uspješno uzbijene. Pokus Japanaca

da uzmu Ruskog Putilov vrh, se izjavio sa velikim porazom istih.

### Lošinjski kotar:

C. kr. Oružništvo u Vrbniku. Povod ovomu, dopis u daje mi postupanje c. kr. stražmeštra, na ovomjesta oružničkoj posjedi. Još mi je u bolnoj uspomeni proslodgođišnji postupak tužba ovoga c. kr. stražmeštra, proti nekim iz našega mjesto. Ove godine pokazuje se, kao drugi Gesler,

koji bi bio, da se ljudi klanjaju njegovoj sabiji. Gdje god može nastoći da komu našodi, a osobito našim mladićima. Nagovara i piše rada tužbe, a ljudi još upućuju, kako će oni svoje protivnike u veću nevolju polisnuti. Da vam to dokazem, evo vam prizor.

Dvojica se-vinčem opita susretotom. Jedan je drugoga uvrijetio, a ovaj ga čušnuo. Prvi pade i razbi o žid glavu. Redat to saznade i prijavi stražmeštiju. Stražmeštia sutradan, kad je već ozledjeni (?) posao bio na radnju, podje u kući ranjenog, pak mu nagovaračen, da pošalje po mužu i da legne u postelju, da će mu poslati komisiju na trošak krivca. Nu žena toga učinila nije; dapače je stražmeštia molila, da ne učini nikakve tužbe.

To vam je dokaz kako ovaj postupak. Taj je isti delija pred malo vremena izdao neke smješne odredbe, koje su bile časovite; pak kao kad bura ljeti naglo zapuse, tako su i njegove odredbe prošle u zaborav takо, da ih nije vrijedno ni spominjati.

Tko je kriv da je ovaj sabljari toliko preuzet? Možda bi nam na to odgovorio nas načelnik ili bolje rekuci neki davnji i veliki prijatelj i pobratim tolikih žandara.

Ovaj prijatelj i pobratim hrvatskih pravaka, rođeni Dalmatinac, dakle pravi Hrvat (Ivanović) i u Vrbniku se drži Hrvatom (?), ali pred gospodom njemu je sramota takvina biti. Na jednoj nedavnoj raspravi u Rovinju proti nekim vrbinjskim mladićima, a koja se vodila samo hrvatski, ovaj „kapoš“ je na toj raspravi samo tajčanski. — Sa svim tim on je u odima pravka Vrbničkih veliki Hrvat. Naravno, jer imati za debelog kuma jednog žandara, čini se nekime velika fast. Prudek!

S druge strane tuže nam se ljudi na činovnike c. kr. kotarskog suda u Krku (a da i ne spominjemo one c. kr. poreznom uredu) koji ne poznaju jezik puha ili ga ne da poznaju — pak bezobzirno šalju pazeće strankama u folijanskom jeziku.

Upečorujem Švaka, da čim dobije poziv ili kakav drugi spis od suda ili druge oblasti, koji je talijanski napisan, da takav spis ne prime ili natrag nefrankirano dotičnoj oblasti povrati.

Kot. poglavarstvo u Krku. Do sada postoji u gradu Krku ekspositura političke oblasti, odviena od kot. poglavarstva u Lošinju. Sada čitamo u hečkih novinah, da je vlast uvrstila u proračun za god. 1905 potrebitu, svolu za osnuće posebnog kotarskog poglavarstva u Krku. Tim bi bili kvarnerski otoci podijeljeni u dva katarska poglavareta sa sjedištem u Lošinju i u Krku.

Pošto se kod nas pod sadašnjim sustavom stvaraju razne institucije, uredi i službe koli od strane državnih koli od strane zemaljske oblasti jedino na našu štetu i na našu narodnu pogubu, upoznjeti su tu najnoviju osnovu cesarske vlade koli naše pucanštvo na otoci, tolika je zastupnika na carevinskom viču.

„Primorski Sokol“ sa Sušaku na Voloskom U nedjelju izletio je „Primorski Sokol“ sa Sušaku u Opatiju i na Volosko, da posjeti temognjivu bratu, Volosko-Opatijskom „Sokolu“. Sušacke Sokolove dočekale u Opatiji temognjiva braća pravodrijedna od starešine Dr. Pošćića. Odatile podjose skupno u „Narodni Dom“ u Volosko, gdje se je razvila sređena bračka zabava za prijateljstvo stolom. Tu je izrečeno više rođoljubljivo zdravica od g. Dr. Pošćića. Dra. Stangherli članova susačkog „Sokola“ gg. Šimica, Akačića, Gjurakoga itd. Odatile je odposlano više pisanih pozdrava i starškim prijatom Dru. Laginji, prof. Spinčiću, starešini puljskog „Sokola“ g. Kruži i pažinskog „Sokola“ Dru. Trinajstiju, te raznim starešinama „Sokola“ u Hrvatskoj.

### Voloski kotar:

Zabava u „Narodnom Domu“ u Voloskom odbravljana u nedjelju na večer i priredjena od tamognjive naše rođoljubne mladeži, ispalia je, kako nam pišu od tamog, troško. Občinstvo je bilo mnogobrojno, obojeg spola i svake dobe i staleža. Mladerov „Škrtač“ morao je dopasti radi svoje svakud priznate životi i naravosti, a i radi doista vjernog prikazivanja naših diletanata, koji su svu na obče zadovoljstvo izveli svoje uloge. Poslije predstave razvila se neprisiljena, domaća zabava, do kašna u noći.

Občinsko zastupstvo u Kastvu obdržavalo je dne 10. t. m. svoju sjednicu i budući se je imalo pretresi obč. proračune za god. 1905. nije se moglo tog dana dokončati, već je nastavak sjednice uslijedio dne 17. t. m.

Predloženi su i odobreni zaključni računi za občinu Kastav i pridružene Brčud, Lisac, Škalnicu i Studenu. Promet ovih blagajna u godini 1903. iznosio je u prihodu K. 190.774-81, a u razdihu kruna 190.580-91. — Pročitane su opazke revolucionarnog odbora, koji je pregleđao obč. račune za god. 1903. kroz 9 dana. Predsjednik je na pojedinu odgovorio i opravdao ju. Na predlog rev. odbora, obč. zastupstvo podstavlja obč. upravi odbornikom za račune godine 1903. Dne 29.X. t. g. bio je obavljen pregled občinske blagajne.

Občinski proračuni za god. 1905. kako po odboru predloženi bili su uz male iznimke po obč. zastupstvu i prihvaćeni. Za izloženja istih nije bilo glavarstva podnešeno nikakvog prigovora, dapače nije niti zatražio uvid proračuna kao niti u zaključne račune. Ovim računima daje se prilika pojedinu, da se uvjeri o umnom gospodarenju kod ove prostrane občine.

Prihvaćen je školski proračun, potreba kojeg iziskuje K. 10.632, — pak budući ne ima nikakvog školskog fonda, to ovaj potrosak ima snasati občina.

Predviđeno se je za predrađanje groblja u sv. Križu i Brežicima K. 1000. Za javnu razsvjetu odlučilo se je postaviti 4 svjetiljke u Matulji prema kolodvoru, tri na Kantridi, dve u Rukavcu, po jednu u Jusičih i Šrdočih. — Obč. lugaram zbrajanjuje se, da budu ujedno postavljati lova. Obzirom na trošne obč. puteve predviđeno se je prema potrebi rabotu. Odobrava se: proširenje obč. puta kod sv. Antona u Jusičih; popravak dvaju kaluča u Blažičevu; priredjene stane učiteljice u Zemetu; kolaudacija novih obč. štrena u Globici, Zorečići i Skražićih. Zaključuje se, da občinari iz Štefanib u Blažičevu nesto doprinesu ka pokriću troška nove štrene u Štefanib. Imenovalo se je pregleđaća blaga, za Jusići i Jurdani.

Kod točke o prodaji obč. zemljišta zaključilo se je, da se imade početkom g. 1905. poprimiti metrička mjera, zabilješiti razumevanje površine kvadratnih kaftrima. Občinama za kućegradnje mjesto dosadašnjih 30  $\square$  klt. doznačavati će se 100  $\square$  po 20 para. — Osamnaestorici molitelja bilo je prodano po koji dio obč. zemljišta. Razum sročasima bile su doznačene novčane podpore, a nekojima podijeljeno bez platnog dvoja obč. štunu. Prihvatio se je proračun por. občine Klane. — Župan iz D. Rukavca ovlašćuje se, da za izgradnju ceste „Plotč“ sabere od občinara, kojima će ta cesta služiti, one prinose, što ih je počinjeni od njih obecao u tu svrhu dobrovoljno doprinesti. Za Kaluč u Kutejih utjerati će se nekoje prinose polit. ovrhom ne budu li se odnosni dužnici na doba odzavali svojoj dužnosti. Zaključilo se je i uzbaviti 3—4 voza vapna za obč. zemljišta. Primo se do znanja, da je pričužba potrošarskog društva zbog uplate nameđa na potrošarinu, za g. 1903. odbijena, kao netemeljna. Troškovi ustrojenja telefonske postaje u Kastvu sniženi su na K. 35. — Predsjednik je još pričeo, da se je dne 14. t. m. u sjednici odbora, za priskrbu uzmanjkoške firme zaključilo kod c. kr.

kot. poglavarsvsa, da se za ovaj kolar zapita doznačenje od 55.000 kvintala sieni i isto toliko posija, — zahvaljuje se sa kupljenoj obč. zastupstvu na pripomoći, složnom i požitivnom radu tekućim münule periodom, koje mu pa to odvraća sa burovim živim.

Obč. izbori u Kastvu. Obč. glavarstvo oglašalo je, da će se izbori za novo obč. zastupstvo obaviti dne 28. 29. 30. t. m. i 1. decembra t. g.

Već ži nekoliko izbornih perioda, poznata je važnost obč. izbora u ovoj prostranoj občini, koja nije još pročistila onaj kukolj, sto je u istu bio zasijan pred desetak godina. Da bi budući izbori što savjesnije, točnije i po volji naroda bili obavljeni, izabrani oni muzevi, koji jesu voljni raditi za boljak svoje občine i občinara, odlučise ojekoj izbornici, da pozovu po dvojku ili trojcu izbornika iz svake županije na dogovor. Sazivači tog dogovora bio je župan i Kastva g. Fr. Rubesa — Božina. Njegovu pozivu odzvalo se je do stotinu pozvanih. Sastanak obdržavao se je u „Nar. Domu.“ Pozdraviv nadosle, prihvatišim svrhu, u koju ih je pozvao i predlaži, da bi skupština za današnji dogovor izabrala si predsjednika.

Takvim bio je izabran g. Kaz. Jelušić i zauzev svoje mjesto, pozdravi prisutne i obaviješti progovori o važnosti izbora i o prilikah u našoj občini.

Šratkom je, reče, občinaru do toga da u buduće zastupstvu budu birani krčani i pravi Hrvati. Neprrijatelji naši i našeg naroda mogu i pošljano raditi i štota snovati, — al daleko im budi od nas njihov stanje. U Kastavčini mora da vladai i upravlja sam Kastavac. Sto bi o nama sudjili naši potomci, kad bi občinsku upravu predali ruke ljudima koji neće da se služe našeg jezika, koji vole budućemu nego svomu kako to na žalost biva u bližnjih občinah Lovran i Veprinac itd.?

Da tomu stanete na put, pozvani jeste, da se pogovorite, da izaberete izborni odbor, koji bi nadaje vodio rad izbora. U svakoj županiji nek se narod sporazumi i složi gledje osebe, koja kani dati birati u obč. zastupstvo. Ime predsjednika nek se na vrijeđi napasti sasvim mirna čovjeka kao najprostiji hajduc, kao što se je dogodilo dne 30. oktobra, te bi bili neki odječni Hrvati skoro glavom platili svoje hrvatsko ovedočenje, da ih nije pukl slnac od toga spasio.

Prelije se na biranje izbornog odbora. Iz svake županije bio je izabran po jedan poverenik, koji si jošte izabraše predsjednika ovog odbora u osobi g. Frana Rubesa — Božina.

Saslušav jošte nekoje upite i opazke, i pozav predsjednik izbornog odbora poverenike, da bi se svakako budućeg četvrtka kada njega sastali i iznigli svoje predloženje za novo obč. zastupstvo, predsjedatelj zaključiće nadoljim, zaključi dogovor.

### Pazinski kotar:

Javna zahvala. Svoj P. n. gg. učiteljima i učiteljicama koji se sjetiše darova mehe i moje sročadi, zahvaljujem se ovime najsrđanci.

Predobri Bog platio svima!

Sv. Nedjelji kod Labina 23./XI. 1904.

Ivana udova Zett.

Iz Tinjana pišu nam 20. o. m. Nuže mjestance, neveliko doduse, veoma je živahno zbog svadbanog prometa. Ovdje je naime sjediste župe sa odnosnim uređom i više razredna pučka škola, više trgovina, krčama, posuđilica itd. Naroda imade ovde danorice dosta iz vana a nedjeljom i blagdanom imade ga uvik mnogo. Uz prikolicu promet u tolikoj živahnosti nema naše mjesto nego li same jednu prodaju duhanu ili trafiku, što je na veliku štetu pušaćem i sanurom eraru.

Molba na odnosnu finansijsku oblast učenjaca bijaše odavna, podpisana od dobrostog broja občinara, ali riešite nemaju današnji. Nekoje naše osobe bile su osobno na ravnateljiju u Trstu, gdje im se je odavna čezne, a to je, da već jedared

stalno občalo, da će nam dati drugu trafiku, ali gospoda u Trstu ostade kod samog občanja. Sada se pită, zašto se tako postupa s narodom? Čenti toliko za tezanje sa dozvolom druge trafike? Odgovor je kralak jednostavan. Trafiku jedinu imade jedan Talijan, kojeg štite i brane našeg istomjereni, već i u nelo od duganjice oblasti. To je dakako skrajna nepravda i pristranost, ali kad se radi o Talijanima ne pazi se na to. Dali je to pravedno i pristojno. Za danas ovoliko, ne možuši li se naši opravdati zahtjev, govoriti ćemo jasno.

### Porečki kotar:

Poziv. Ovime pozivlje se članove na prvu glavnu skupštinu „Zrenjskog društva za štenu i zajmove“, registrana zadnjeg neograničeno jamčenje koja će se obdržati dne 27. novembra 1904 u 5. sati u večer u kući Đinka Tončića u selu Čabronica sa sliedećim dnevnim redom:

1. Pozdravni govor upravitelja.
2. Tumačenje svrhe društva te tuženje pravila.
3. Slučajni predlozi.

Zrenj dne 21. studeni 1903.

Ante Tončić  
upravitelj

### Koparski kotar:

Draguć, dne 15. XI. 1904.

Divljačko ponašanje. Znamenti i svakom dobro poznati Draguć pokazao je opet, kakvi su i što sve mogu njegovi slavni stanovnici

Malo ima mesta u Istri, gdje očuđeni i talijanom zadojeni naš narod tako fašistički zastupa svoje zaslijeđene ideje talijanstva, kao što to čine dragućki nazovi — talijani. Sto se pak sada u Draguću događa prekoraka svaku mjeru. Ne prodje nedjelja a skoro ni dana, da ti zaslepljenici ne iskale svoj divljački bijes na svemu, što je naše i sto si ne, pusti davati rog za svecu. Ne manjka vikjanja za našim ljudima, ne manjka psikanja, pljuvanja, a ma vjerujte, pravo divljačvo. Ali ne samo to, već su nekoj dragućki junaci vrijedni napasti sasvim mirna čovjeka kao najprostiji hajduc, kao što se je dogodilo dne 30. oktobra, te bi bili neki odječni Hrvati skoro glavom platili svoje hrvatsko ovedočenje, da ih nije pukl slnac od toga spasio.

Boli ihjadne, da je naš seljak i ovde počeo uzdigavati svoju do sada pospanu glavu; boli ih, da se je počela ranjati u njegovu srcu neka iskra, koja, da isplasti povarila bi im njihove grabežljive prste. Pak zato to divljačvo, prijetnje itd. Misle jednici, da će time nekoga prestrašiti. Ali mi bi poručili onim tobožnjim nebojsama da se, okane čorava posla, a onim nekim našim tal. diplomatičima, da svoju nečistu diplomatsku mellenu na gnoj bac, jer sagnijte li, bit će do godine par. kumpira više, — pak da vidite, ljudi, njihove prazne želude..!

### Razne primorske vesti:

Pedeset i peta godišnjica. Dne 18. o. m. navršilo se je 55. godina. No je hrvatski kralj imenovan velikoga narodnog dobrovrtora i Mecenu Njegoš. Primušenost Josipa Jurja Strossmayera biskupom bosansko-djakovackim i srienskim. U to ime odslužena je u stolnici crkvi u Dječkovu u subotu 39. o. m. svetčinska sveta služba Božja, koju je sluzio preš. gosp. biskup dr. Andjelko Vršak uz veliku assistenciju tamošnjeg svećenstva. — Svečenici udjeli milost, te nam još dugo pozivio velikog biskupa, i dobrovrtora. Neka ga uzdrži zdrava i krepka na korist naše svete vjere i milog mu hrvatskog naroda i naše mukotrpe hrvatske domovine. Daj Bože, doživiti velikom biskupu čas, za kojim njegovo dobro i prehlađo srce već na ravnateljiju u Trstu, gdje im se je



Visokom kr. zem. vladom proglašena ličkevitom vedom radnicom

## APATOVAČKA KISELICA

apatovačka alkoholna-metanolna-litija kiselica, vrlo bogata slijepicom i kiselinom izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.  
Glasoviti ličnički autoritet prepisuje ovu kličicu a najboljim njezinih kod svih bolesti prekrasnih osrana i tugečica na proti ulazima i rezal, kod kolikotičnog, pljuvaju, grizaju, i svih drugih katare, proti hemoroidima (slatko šilji) kod bolnog majčura, krvavca, žućenja, bolesničkih zraštiju i sličnih bolesti, žgavice u magli, dragih bolesti, prekrasna izvrstna analgetička sredstva kod spolnih i mnogih drugih zenskih bolesti.

Analizirale su prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni savjetnik i kr. prof. dr. S. Bosnjaković.

Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.



Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice

ZAGREB, Ilica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, apotekama, mirisnjacima i restoranima.

Neka se zahtjeva

a vlastitej dobrebiti vrede

Prava Kathreinerova  
Kneippova sladna kava

samo u omotima sa zadnjim maticom  
Eduard Kneipp i sa imenom Kathreiner,  
pa se neka "brilijito" odlikuju svaka  
prenose svila manjeridenska putovina.

Svojki k svojim!  
Skladište pokutčiva  
goriško-seljanške  
**STOLARSKE ZADRUGE**  
(prije Antun Černigoj)

TRST

Vila di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom.

Pokutčivo izrađuje se samo u pedi  
sušenim drvom.

Konkurenčija izključena. — Za solidnost  
se jandi.

Prodaje se takodjer uz mjesечnu  
odplatu.

Zahtjev u Trstu, Splitu i Aleksandriji.

Ilustrirani cjenici se šalju na zahtjev.

z Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!



Kapljice sv. Marka.

danskoj niti seljačkoj kuti. Dobiva se za vanjsku i unutarnju primenu. Osobito odstranjuju trganje i kalanje po kosti, nogu i rukama, te izleču svaku glavoljavu. Ona nedostojno spasonosno djeluju kod bolesti želuča; ublažuju katar, umiruju izbačivanje, odklanjaju naduhavanje, bol i grčeve, pospišuju bolje probar, čiste krv i crijeva. Progno veće i male glisti, te sve bolesni od gluhata dolazeće. Djeluju izvršno proti hrapanosti i promuklosti. Liete sve poleti jehra i sljezeno te košiku i trganje u doludcu. Progno svaku groznicu i sve bolesni od groznice dolazeće. Nalije se sredstvo proti materinici i madrini pa zato, nešto manjak u užinjenosti građane: **Gradsku Ljekarnu, Zagreb**. Stoga se neka točno naruče pod naslovom: Gradsku Ljekarnu, Zagreb, Markov trg broj 29. jednog tuceta (12 bočica) se ne salje. — Cijena se salje napred ili pouzećem. — Manje od 1 tucet (12 boč.) 4 K, 2 tuceta (24 boč.) 8 K, 3 tuceta (36 boč.) 11 K, 4 tuceta (48 boč.) 14-50 K, 5 tuceta (60 boč.) 17 K. — Posjedujem tisuću i šestu priznanica, da ih nije moguće ovdje tiskati, zato navajam samo imena neke: gg., koju su sa "osobitim uspješnim potrebljivali Kapljice sv. Marka" za podupiranje ozdravlje: Iv. Barešić, učitelj, Janko Kisuli, kr. mudringar; Sij. Boričić, kopnik; Ilija Matić, općanac; Šefija Vukelić, silica; Josip Seljanic, seljak itd. id.

Utemeljena god. 1360.

Gradska Ljekarna, Zagreb.

Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

## Pčelno - voštene svieće

po kilogramu K 4.90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantiranog pčelnog voska.

Ukrene: svieće iz gor. imenovanog voska, ukrašene u relifu sa zlatom, voštanim crvenim itd. kg. po K 8.

Isto ukrašene s odjeduljivim crtežicama Tamjan lagrima, načinili.

svieće za pogreb je vrlo niskoj cijeni. Gerstelmovi stenci (litiji) i stakla za vječnu luce — Isu tako svedi plitomac (stolni) i navadni, uz vrlo niske cijene.

Preporučani se prelastnom svećenstvu, p. n. občinstvu najponiznije,

J. KOPAČ, voštarnica u Gorici.

## Svratiste Balkan - Trst

Piazza della Caserma 2. (Narodni Dom)

Imaginacija poda u 60 metara udaljenosti,

Restauracija, bečka kuhinja. — Kavarna.

čas udaljenog od južnog kolodvora, u blizini centralne pošte.

Električna rasvjeta. Za gostove svratista posebno uređena restauracija u 1. spratu.

Sastajalište stranaca. Fr. DOLNIČAR, svratistar.

Kava postaje  
vanredno tečna  
pridodate-li joj

Vydrovu  
žitnu kavu!

5 kg. franko poštom 4 K 50 f.  
Uzorak na zahtjev besplatno.

„SIJELO“

za zabavu i pouku — badava.

## Istarska Posuđilnica u Puli.

Prima zadruge, koji uplaćuju zadružnih dijelova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član

istoga 4,9% kamata, isto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez pred-

iznosa do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana, a tako i veće iznose ako se nije kod uloženja suglasno ustanovicu veći ili manji rok za otkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužinu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdan

osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Sissano br. 5, prizemno

Ravnateljstvo.

Štampilje  
iz kaučuka  
izradijuje  
knjigotiskara J. Krmpotić i drug.

Via Sissano-Diana u PULI Via Sissano-Diana

Preporuča se svim p. n. župnim, občinskim i drugim oblastima i uređima te posuđilnicama, gospodarsko-trgovačkim i prosvjetnim društvinama, p. n. gg. trgovcima i t. d.

CJENE UMJERENI.

Posto, je ovo poduzeće jedino hrvatsko u Istri i Primorju, nadamo se i molimo za što brojnije cijenjene naruče.